

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 2000 r. Nr 122, poz. 1310, z 2003 r. Nr 139, poz. 1325, z 2009 r. Nr 69, poz. 594, z 2015 r. poz. 1854.

U S T A W A

z dnia 29 listopada 2000 r.

o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki udzielania bankom poręczeń spłaty kredytów mieszkaniowych, udzielonych spółdzielniom mieszkaniowym, spłacanych na warunkach określonych w ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1996 r. Nr 5, poz. 32 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 80, poz. 508 i Nr 103, poz. 652 oraz z 2000 r. Nr 3, poz. 27), zwanej dalej „ustawą o pomocy państwa”.

Art. 2. 1. Skarb Państwa, w drodze umowy poręczenia, udziela bankom poręczeń spłaty kredytów mieszkaniowych, spłacanych na zasadach określonych w ustawie o pomocy państwa, zwanych dalej „poręczeniami”.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, zwany dalej „Ministrem”, w imieniu Skarbu Państwa zawiera z bankami umowy poręczenia.

3. Poręczenia są terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej.

4. Poręczenia są udzielane do wysokości 90% pozostających do spłaty kwot kredytów, o których mowa w art. 1.

5. Odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu udzielanych poręczeń jest ograniczona w każdym przypadku oddzielnie do kwoty kredytu, odsetek skapitalizowanych i odsetek bieżących od kredytu.

6. Dokonane spłaty kredytu oraz kwoty uzyskane przez banki w wyniku działań zmierzających do odzyskania niespłaconej części kredytu lub odsetek zmniejszają odpowiednio zakres odpowiedzialności Skarbu Państwa, o której mowa w ust. 5.

Art. 3. 1. Wykonanie przez Skarb Państwa umów poręczenia następuje, jeżeli spłata kredytu nie zostanie dokonana w terminach wynikających z umowy

kredytowej, w wysokości wynikającej z art. 7 i 11 ustawy o pomocy państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Banki przed wystąpieniem o realizację poręczenia są obowiązane do podjęcia działań zmierzających do odzyskania kwot niespłaconych kredytów. Działania zmierzające do odzyskania kwot niespłaconych kredytów nie dotyczą środków przeznaczonych na spłatę kredytów, w wysokości określonej w art. 7 i 11 ustawy o pomocy państwa.

3. Szczegółowe warunki realizacji poręczeń określają umowy poręczenia, o których mowa w art. 2 ust. 2.

Art. 4. 1. Zadłużenie kredytobiorcy wobec Skarbu Państwa, z tytułu wykonania umów poręczenia, podlega oprocentowaniu, z zastrzeżeniem ust. 3. Naliczone odsetki podlegają kapitalizacji rocznej.

2. Oprocentowanie zadłużenia, o którym mowa w ust. 1, jest równe stopie oprocentowania kredytów, określonej w art. 5a ustawy o pomocy państwa, powiększonej o 2 punkty procentowe.

3. Zadłużenie kredytobiorcy powstałe z tytułu spłaty przez Skarb Państwa danej raty kredytu nie podlega oprocentowaniu, w przypadku gdy kwota spłaconej przez Skarb Państwa raty kredytu zostanie spłacona przez kredytobiorcę na rzecz Skarbu Państwa nie później niż w terminie płatności najbliższej raty kredytu na rzecz banku.

Art. 5. 1. Minister, w imieniu Skarbu Państwa, podejmuje działania zmierzające do odzyskania zadłużenia kredytobiorców wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umów poręczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

1a. Minister, w imieniu Skarbu Państwa, w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi kredytobiorców oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa, na wniosek kredytobiorcy, może zawierać z kredytobiorcami umowy odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia całości lub części zadłużenia wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia.

1b. Minister, w imieniu Skarbu Państwa, w przypadkach gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie

egzekucyjne okazało się nieskuteczne, może umorzyć całość lub część zadłużenia wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia.

2. Banki, beneficjenci poręczeń, są obowiązane, na warunkach określonych w odrębnej umowie z Ministrem, do podejmowania, za wynagrodzeniem, działań, o których mowa w ust. 1, chyba że Minister podejmie działania we własnym zakresie lub upoważni do tych działań, za wynagrodzeniem, inny bank.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje w wysokości do 3% wyegzekwowanej kwoty, nie może ono być jednak niższe od rzeczywistych kosztów uzasadnionych działań windykacyjnych. Wynagrodzenie potrącane jest z wyegzekwowanej kwoty.

4. Sposób ustalenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, określą umowy.

5. (uchylony)

6. Środki uzyskane przez banki w wyniku podjętych działań, o których mowa w ust. 1, są przekazywane przez banki, w terminie 7 dni, na rachunek wskazany przez Ministra.

Art. 6. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki rozliczeń z bankami z tytułu poręczeń Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) podmiot uprawniony do prowadzenia rozliczeń z tytułu poręczeń Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych,
- 2) wzory formularzy rozliczeń, o których mowa w pkt 1,
- 3) wzory formularzy sprawozdań z prowadzonych działań zmierzających do odzyskania zadłużenia kredytobiorców wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania umów poręczenia spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych,
- 4) sposób rozliczania odzyskanych przez banki kwot niespłaconych kredytów,
- 5) tryb, terminy i warunki przekazywania bankom środków budżetowych na realizację poręczeń, o których mowa w pkt 1.

Art. 7. Do poręczeń udzielanych przez Skarb Państwa na podstawie ustawy nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U.

Nr 79, poz. 484, Nr 80, poz. 511, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, Nr 60, poz. 693 i Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 16, poz. 167 i Nr 81, poz. 876, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 121, poz. 1032 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 83, poz. 758 i Nr 139, poz. 1325), z wyjątkiem art. 29, art. 31, art. 44-44b, art. 46 i art. 47.

Art. 8. W ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1996 r. Nr 5, poz. 32 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 80, poz. 508 i Nr 103, poz. 652 oraz z 2000 r. Nr 3, poz. 27) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Stopa oprocentowania kredytów mieszkaniowych objętych przejściowym wykupieniem odsetek ze środków budżetu państwa jest równa, w poszczególnych okresach kwartalnych, minimalnej stopie rentowności 28-dniowych operacji otwartego rynku, ogłaszanej przez Radę Polityki Pieniężnej w Dzienniku Urzędowym Narodowego Banku Polskiego według stawki obowiązującej w ostatnim dniu drugiego miesiąca kwartału poprzedzającego dany kwartał, powiększonej o 1 punkt procentowy.”;

2) w art. 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z budżetu państwa są przekazywane bankom środki w wysokości oprocentowania naliczonego według stopy procentowej określonej w art. 5a, pod warunkiem dokonywania przez kredytobiorcę spłat w wysokości wynikającej z przepisów art. 7 i 8, z zastrzeżeniem art. 8a ust. 3.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Warunek dokonywania przez kredytobiorcę spłat w wysokości wynikającej z art. 7 i 8, z zastrzeżeniem art. 8a ust. 3, uważa się za spełniony także wtedy, gdy spłaty za kredytobiorcę dokona Skarb Państwa na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1310).”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Odsetki przejściowo wykupione ze środków budżetu państwa są oprocentowane w wysokości stopy oprocentowania kredytu, o której mowa w art. 5a, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 3.”;

3) w art. 8 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przez udokumentowanie dochodu gospodarstwa domowego kredytobiorcy, o którym mowa w ust. 1 i art. 8a ust. 5, należy rozumieć w szczególności złożenie przez kredytobiorcę oświadczenia o wysokości dochodów jego gospodarstwa domowego ustalonych zgodnie z ust. 2, 2a i 2b; w oświadczeniu kredytobiorcy powinno znaleźć się pouczenie o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, zgodnie z przepisami Kodeksu karnego.”;

4) w art. 9:

a) w ust. 2 wyrazy „w tym wysokość oprocentowania kredytów i odsetek” zastępuje się wyrazami „w tym sposób oprocentowania odsetek przejściowo wykupionych”,

b) w ust. 3 skreśla się pkt 1 i 2;

5) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Jeżeli kredytobiorca w okresie spłaty kredytu dokona wpłat przekraczających miesięczną wysokość obciążających go spłat, określoną w art. 7 lub 11, bank zalicza dodatkowe wpłaty w pierwszej kolejności na spłatę zadłużenia kredytobiorcy wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania przez Skarb Państwa umów poręczenia, o których mowa w art. 2 ust. 2, ustawy o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych, a w drugiej kolejności na spłatę skapitalizowanych odsetek od kredytu, następnie zaś na spłatę kredytu.

2. Środki zaliczone na spłatę zadłużenia kredytobiorcy wobec Skarbu Państwa z tytułu wykonania przez Skarb Państwa umów poręczenia, o których mowa w ust. 1, nie stanowią nadwyżki, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4.

3. Jeżeli kredytobiorca w okresie spłaty kredytu dokona wpłat przekraczających miesięczny poziom określony w art. 8, bank zalicza dodatkowe wpłaty w pierwszej kolejności na spłatę zadłużenia z tytułu kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami.”;

- 6) w art. 10 w ust. 1 w pkt 4 po przecinku dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 9a ust. 2,”.

Art. 9. Do czasu wydania rozporządzenia na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłacanych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 10. Odsetki skapitalizowane w okresie do dnia 31 grudnia 1999 r., przypadające od kredytów mieszkaniowych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, banki zaliczają do wyniku finansowego tego okresu, za który odsetki przypadają.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.